

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Laan van de Glazen Stad 1
2672 TA Naaldwijk
T 14 0174
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Aan de raad van de gemeente Westland

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR. 26-0106116	BIJLAGE(N) 0
CONTACTPERSOON P. Moerman		AFDELING Financiën & Juridische Zaken	TELEFOONNUMMER (0174) 672 631	DATUM VERZONDEN 24 JUNI 2026
ONDERWERP Reactie college op advies auditcommissie over P&C-documenten				

Geachte raad,

Op 17 juni jl. ontvingen wij van de auditcommissie haar advies over de Jaarstukken 2025, de 1e Afwijkingenrapportage 2026 (AFWR) en de bijstelling van het meerjareninvesteringsplan (MIP). In deze brief geven wij onze zienswijze op de verschillende adviezen.

Jaarstukken 2025 en accountantsverslag

De commissie constateert dat de jaarrekening 2025 sluit met een aanzienlijk positief bruto-rekeningresultaat van € 26,9 mln. De commissie erkent dat dit voor een belangrijk deel het gevolg is van bijstellingen van de algemene uitkering op basis van circulaire's die gedurende het jaar zijn ontvangen. Tegelijk geeft de commissie aan dat het financieel voorspellend vermogen van de organisatie verdere versterking behoeft.

Reactie college

Wij herkennen de constatering van de commissie. Het positieve rekeningresultaat is voor een belangrijk deel (€ 13,5 mln.) het gevolg van bijstellingen in de algemene uitkering als gevolg van de circulaire's, die pas in de loop van het jaar beschikbaar komen. Het resterende voordeel is het gevolg van een combinatie van voornamelijk incidentele meevallers verspreid over de programma's. Het verder versterken van het financieel voorspellend vermogen van de gemeente blijft onze aandacht houden. In lijn met adviezen die de auditcommissie eerder heeft verstrekt, verbeteren we de onderbouwing van de raming van de algemene uitkering en van de voorzienbare afwijkingen in de begrotingsprogramma's

Overigens hebben wij met instemming kennisgenomen van de constatering van de auditcommissie dat - op basis van de afgelopen vier jaar - een zichtbare verbetering in het jaarrekeningproces en kwaliteit van het jaarverslag is gemaakt.

Rechtmatigheid

De commissie stelt vast dat de rechtmatigheidsverantwoording voldoet aan de afspraken met de raad en dat het college voor € 9,6 mln. aan niet-acceptabele rechtmatigheidsfouten verantwoordt. Een aanzienlijk deel betreft afwijkingen van de Europese aanbestedingsregels, waaronder door de concessie voor de exploitatie van het Fletcher-hotel. De commissie wijst erop dat dit aandeel hoger ligt dan bij vergelijkbare gemeenten en dat de daling van de verantwoordingsgrens vraagt om blijvend scherpe interne beheersing.

Reactie college

Wij herkennen de oproep van de auditcommissie om de komende periode strak te blijven sturen op de interne beheersing. De ingezette stappen van de afgelopen jaren worden verder uitgebouwd, zoals ook beschreven in de toelichting in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Dat het aandeel van afwijkingen bij Europese aanbesteding hoger is dan bij vergelijkbare gemeenten is voor bijna 60% toe te wijzen aan de onrechtmatigheid bij de, bij andere gemeenten nauwelijks voorkomende, exploitatie van een hotel.

Interne beheersing

De commissie constateert een positieve ontwikkeling in de derde lijn (VIC) maar wijst op structurele opvolgingsproblemen, met name op het gebied van de uitvoering van IT-bevindingen.

Reactie college

Wij onderkennen de situatie rondom de opvolging van gesignaleerde verbeterpunten. Daarom besteden wij sinds begin 2026 meer aandacht aan de interne voortgangsbewaking van de opvolging van aanbevelingen.

Kostendekkendheid afval en riolering

De commissie constateert dat zowel de rioolheffing (88,7%) als de afvalstoffenheffing (79,9% basisdekking) structureel niet volledig kostendekkend zijn. De commissie vraagt aandacht voor een helder meerjarenperspectief op de houdbaarheid van de huidige systematiek en de gevolgen voor de tariefontwikkeling. De accountant adviseert specifiek een aparte voorziening voor planmatig onderhoud bij de rioolheffing te vormen.

Reactie college

Wij onderschrijven het standpunt van de auditcommissie dat de kostendekkendheid van de rioolheffing en afvalstoffenheffing een aandachtspunt betreft. In lijn met het advies van de auditcommissie zullen wij een meerjarenperspectief opstellen om de houdbaarheid van de huidige systematiek en de mogelijke gevolgen voor de tariefontwikkeling te kunnen beoordelen. Het advies van de accountant over het treffen van een aparte voorziening voor het planmatig onderhoud van het rioleringsstelsel, nemen wij ter overweging mee in het beleidsplan Riolering waaraan wij werken.

Kwaliteit van de rechtmatigheidsverantwoording

De commissie constateert dat de tekst van de rechtmatigheidsverantwoording in de Jaarstukken summier is en op twee plaatsen vrijwel identiek is opgenomen. Er wordt onvoldoende toelichting gegeven op de samenstelling en aanvaardbaarheid van de circa € 9,1 mln. aan acceptabele rechtmatigheidsfouten. De commissie acht een meer gedetailleerde, heldere en niet-duplicerende toelichting gewenst in de Jaarstukken 2026.

Reactie college

We nemen de suggesties van de auditcommissie over in de jaarrekening 2026.

Advies auditcommissie

De commissie adviseert de raad om:

- in te stemmen met het raadsvoorstel voor vaststelling van de Jaarstukken 2025;
- de aanbevelingen van de auditcommissie en accountant met prioriteit op te volgen, met specifieke aandacht voor: het versterken van het financieel voorspellend vermogen; het aanpakken

van structurele opvolgingsproblemen in de interne beheersing (IT); het verbeteren van de kostendekkendheid van riool- en afvalstoffenheffing inclusief meerjarenperspectief; en het verbeteren van de kwaliteit en detaillering van de rechtmatigheidsverantwoording.

Reactie college

Met inachtneming van bovenstaande kanttekeningen, onderschrijven wij het advies van de commissie.

1^e Afwijkingenrapportage 2026

De commissie constateert dat de 1e Afwijkingenrapportage 2026 in beginsel van technische aard is en geen nieuw beleid bevat. Tegelijk signaleert de commissie dat op meerdere plaatsen keuzes en uitbreidingen zijn opgenomen die niet strikt als exogeen onontkoombaar kunnen worden gekwalificeerd, zoals de voorgestelde formatie-uitbreidingen en de bijdrage aan het World Horti Center. De commissie acht het onwenselijk dat nieuwe beleidskeuzes met structurele financiële gevolgen via de afwijkingenrapportage worden verwerkt.

Reactie college

Wij herkennen dat een aantal keuzes niet strikt als exogeen onontkoombaar kunnen worden gekwalificeerd. De term 'beleidsarm' past beter, waarbij wij de intentie hebben om nieuw beleid via de begroting dan wel separate voorstellen aan uw raad voor te leggen. In de gevallen waar de commissie op doelt, is op een enkele uitzondering na, sprake van vastgesteld beleid, maar waarbij de hiervoor benodigde budgetten of formatie onvoldoende zijn ingeschat. De wens van de auditcommissie om potentiële afwijkingen die voortvloeien uit vastgesteld beleid proactief te benoemen in de risicoparagraaf van de begroting of Kaderbrief, in plaats van deze achteraf in een afwijkingenrapportage te verantwoorden, weerspiegelt de huidige werkwijze. Voor zover wij bij het opstellen van P&C-documenten relevante risico's voorzien, benoemen wij deze al in de bijbehorende risicoparagrafen. Dat laat echter onverlet dat wij bij de beleidsuitvoering gedurende een begrotingsjaar geconfronteerd kunnen worden met niet-voorziene budgettaire afwijkingen.

Advies auditcommissie

De commissie adviseert de raad om:

- in te stemmen met het raadsvoorstel voor vaststelling van de 1e Afwijkingenrapportage 2026;
- het college te verzoeken om in toekomstige afwijkingenrapportages en in de risicoparagraaf van de begroting explicieter onderscheid te maken tussen exogene/technische mutaties en nieuwe keuzes, en de implicaties voor de meerjarenraming helder te onderbouwen.

Reactie college

Wij kunnen ons vinden in het advies in te stemmen met het raadsvoorstel voor vaststelling van de 1e Afwijkingenrapportage 2026. Voor wat betreft het tweede deel van het advies verwijzen wij graag naar onze inhoudelijke reactie in bovenstaande alinea's.

Bijstelling Meerjareninvesteringsplan (MIP)

De commissie waardeert de verdere doorontwikkeling van de MIP-systematiek en het aangescherpte onderscheid tussen MIP-A en MIP-B. Tegelijk constateert de commissie dat de actualisatie nog niet het volledige investeringsprogramma weergeeft: een aantal vervangingsinvesteringen uit MIP-B is nog niet verwerkt, met bijbehorende kapitaallasten die oplopen tot € 7,0 mln. in 2030.

Daarnaast vraagt de commissie aandacht voor meer detailinzicht op projectniveau (o.a. plaatsnamen), een duidelijker onderscheid tussen echte investeringen en bijdragen aan derden, en een goede afstemming tussen investeringsplanning en beschikbare organisatiecapaciteit.

Reactie college

Wij stellen voor deze opmerking van de commissie dat men op onderdelen voldoende detail mist om het budgetrecht goed te kunnen uitoefenen, nader te bespreken in een volgende commissievergadering. De aanbeveling om plaatsnamen toe te voegen aan de MIP-rapportage en het investeringsoverzicht in de Jaarstukken nemen wij over in de toekomstige MIP-rapportages en jaarstukken. Voor wat betreft het onderscheid tussen 'echte' investeringen en kapitaallasten voortvloeiend uit bijdragen aan derden: wij onderschrijven het belang hiervan en zullen een helder onderscheid maken in toekomstige rapportages. Ten slotte onderschrijven wij het belang van adequate afstemming tussen investeringsplanning en beschikbare organisatiecapaciteit. In de nieuwe MIP-systematiek is dit reeds geborgd.

Advies auditcommissie

De commissie adviseert de raad om:

- in te stemmen met de voorgestelde bijstelling van het MIP;
- het college te verzoeken om in toekomstige MIP-rapportages meer projectniveau-inzicht te bieden en een duidelijker onderscheid te maken tussen echte investeringen en kapitaallasten voortvloeiend uit bijdragen aan derden;
- plaatsnamen toe te voegen in de MIP-rapportage en in het investeringsoverzicht in de Jaarstukken 2025.

Reactie college

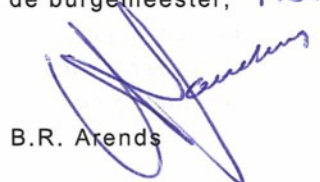
Wij kunnen ons vinden in de eerste en derde bullet van dit advies. Ten aanzien van het advies bij de tweede bullet verwijzen wij naar onze bovenstaande inhoudelijke reactie op dit vlak.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris,

de burgemeester, i.o.

M.L.M. Weerts

B.R. Arends